

ET PAR ORD OM SØREN KIERKEGAARDS TEATEROPLEVELSE I BERLIN

*“Galleriets og anden etages jubel og
skingrende latter er noget ganske
andet end et dannet og kritisk
publikums applaus”*

Det var på Das Königsstädtische Theater i Berlin, at Kierkegaard havde sin teateroplevelse. Det lå på hjørnet af Alexanderplatz og Alexanderstrasse og var, i første halvdel af attenhundredetallet, en sand magnet på de brede lag i befolkningen.

Das Königsstädtische Theater i Berlin, hvor Kierkegaard så farcen “Der Talisman” med skuespilleren Friedrich Beckmann i hovedrollen op til flere gange.

Königsstädtische Theater eller Königsstädter Theater, som det også blev kaldt, var et privatteater, der var oprettet som et modspil til nationalscenerne, Königliches Schauspielhaus og Königliches Opernhaus.

Das Königsstädtische Theater var hesteskoformet, i tre etager og havde plads til 1.500 publikummer. Det eksisterede fra 1824 til 1845 og blev en epoke i det berlinske teaterliv. Teatrets repertoire var hovedsagelig lagt an på “possen”, det vil sige på farcer, på kåde intrigefyldte teaterstykker og her især på farcer, der var lokalt forankret, som for eksempel skuespilleren og dramatikeren Friedrich

Skuespilleren Friedrich Beckmann.

Beckmanns (1803-1866) populære posse “Der Eckensteher Nante im Verhor” (1833), der havde særlingen Ferdinand Strumpf (født 1803) som hovedperson, og som Friedrich Beckmann selv spillede hovedrollen i.

På Das Königsstädtische Theater blev

der blandt andet spillet farcer af Ferdinand Raimund (1790-1836) og Johann Nestroy (1801-1862), herunder sidstnævntes “Der Talisman” (1840), et lystspil med sang, som Kierkegaard, hvis man skal tro, hvad han skriver i essayet, så op til flere gange. Og det kan meget vel være rigtigt, idet stykket i vinteren 1841-1842, under Kierkegaards første ophold i Berlin, blev opført fjorten gange.

I essayet er der imidlertid – som det fremgår – tale om en gentagelse af hans (teater)tur til Berlin, det vil sige, at essayet er skrevet på baggrund af hans anden tur til Berlin, i maj 1843, og her blev Johann Nestroys “Der Talisman” ikke – som det ellers fremgår af slutningen af Kierkegaards essay – opført.

Udover farcer, melodramaer og vaudeviller, blev der også opført operaer. Operarepertoiret bestod hovedsagelig af værker af de italienske komponister Gioachino Rossini (1792-1868), Vincenzo Bellini (1801-1835), de franske komponister Daniel Auber (1782-1871) og François Adrien Boieldieu (1775-1834), men også operaer af for eksempel den tyske komponist Albert Lortzing (1801-1851).